

Diagnostiikkakeskus	OPAS	Versio: 7	s. 1/4
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 4.4.2024	
Jalkaterän ja varpaiden natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit			

Jalkaterän ja varpaiden natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit

AP (dorsoplantaarinen) ja AP aksiaali

Jalkaterä kuvautuu suorassa AP-suunnassa.

hallux valgus, seisten

Kuvan rajaus:

- varpaan kärjistä kantaluun puoliväliin, talo-calcaneaali
- kulma mitattavissa, lapsilla koko kantaluu kuvassa
- ihon pinnasta toiseen

Projektio:

- symmetrinen koveruus jalkapöytäluissa
- 2–5 jalkapöytäluiden välillä yhtä suuret etäisyydet, jalkapöytäluiden tyvet kuvautuvat hiukan päällekkäin viereisen jalkapöytäluun kanssa
- sisemmän ja keskimmäisen vaajaluun välinen nivel avoin
- nilkka-jalkapöytäluunivel avoin
- vaaja-veneluunivel avoin
- telaluu kuvautuu vain vähän veneluun päälle
- noin 1/3 telaluusta kuvautuu kantaluun päälle

Muuta:

- isovarpaan kynsi erotettavissa

VIISTO (DPO)

Jalkaterä kuvautuu esim. 40–45° mediaalisessa viistosuunnassa.

Kuvan rajaus:

- varpaan edestä kantapään pehmytosan taakse
- ihon pinnasta toiseen, hiukan distaalista säärtä kuvaan niin, että sääriluun ja telaluun välinen nivel kuvautuu kokonaan

Projektio:

- jalkapöytäluiden lateraalinen puoli koverampi kuin mediaalinen
- 1. ja 2. jalkapöytäluiden tyvet päällekkäin
- 3., 4. ja 5. jalkapöytäluiden tyvet vapaina siten, että 5. jalkapöytäluu kuvautuu täysin vapaana
- yhtä paljon tilaa 2.–5. jalkapöytäluiden varsien väleissä
- sisin ja keskimmäinen vaajaluu päällekkäin
- kuutioluuta ympäröivät nivelet avoimet
- nilkkapoukama avoin
- 5. jalkapöytäluun kyhmy erottuu profiilissa
- sääri 90° kulmassa jalkaterään nähden

Diagnostiikkakeskus	OPAS	Versio: 7	s. 2/4
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 4.4.2024	
Jalkaterän ja varpaiden natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit			

SIVU (mediolateraalinen)

Jalkaterä kuvautuu suorassa sivusuunnassa.

maaten

Kuvan rajaus:

- varpaiden edestä kantapään pehmytosan taakse
- 2,5 cm distalisesta säärestä jalkapohjan ihoon

Projektio:

- pohjeluu ja sääriluun takaosa kuvautuvat päällekkäin
- sisä- ja ulkokehräset kuvautuvat telaluun päälle
- sääriluun ja telaluun välinen nivel avoin
- telaluun kupolien proksimaaliset osat päällekkäin
- telaluun kupolien anterioriset ja posterioriset osat päällekkäin
- jalkapöytäluiden päät melkein päällekkäin
- 5. jalkapöytäluun tyvi kuvautuu profiilissa, ulottuu alemmaksi johtuen jalan poikittaisesta kaaresta
- kantaluu kuvautuu profiilissa
- vain pieni osa kuutioluuta sekä vaajaluuta kuvautuvat päällekkäin
- alempi nilkkanivel sekä telaluun ja veneluun välinen nivel avoin
- kuutioluun ja kantaluun välinen nivel kuvautuu hyvin

Muuta:

- kuvasta arvioitavissa jalan pitkittäinen ja poikittainen kaari
- erityisesti telaluun ja kantaluun luurakenne, posteriorinen perikapsulaarinen ja anteriorinen pretalaarinen rasvatyynty sekä akillesjänteen alaosa ja isovarpaan kynsi erotettavissa
- sääri 90° kulmassa jalkaterään jalkaterän pituusakseliin nähden
- seisten:
- mediaalinen ja lateraalinen pitkittäinen kaari kuvautuu hyvin
- taso, jolla potilas seisoo, erottuu kuvassa

Diagnostiikkakeskus	OPAS	Versio: 7	s. 3/4
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 4.4.2024	
Jalkaterän ja varpaiden natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit			

VARVAS, AP (dorsoplantaarinen)

Varvas kuvautuu suorassa AP-suunnassa.

Kuvan rajaus:

- kuvattavan varpaan kärkijäsenen yläpuolelta varpaan jalkapöytäluun alapuoleiseen pikkuluuhun
- ihon pinnasta toiseen

Projektio:

- varvasluu kuvautuu ilman lyhentymää
- varvasluun ja jalkapöytäluun koveruus symmetrinen
- pehmytosan leveys symmetrinen
- kynsi keskellä varvasluun kärkijäsentä
- varpaan kärki- ja keskinivel kuvautuvat avoimina

Muuta:

- varpaiden päälle ei kuvaudu muita rakenteita
- kynnen ääriwiiva erottuu distaalisen varvasluun läpi

VARVAS, VIISTO (DPO)

Varvas kuvautuu 45° viistossa suunnassa, varpaat 1–3 mediaalisesti ja 4–5 lateraalisesti viistottuna.

Kuvan rajaus:

- kuvattavan varpaan kärkijäsenen yläpuolelta varpaan jalkapöytäluun alapuoleiseen pikkuluuhun
- ihon pinnasta toiseen

Projektio:

- jalkapöytäluun lateraalipuoli koverampi kuin mediaalipuoli
- pehmytosaa kuvautuu noin kaksinkertaisesti enemmän varpaan kohotetun reunan puolelle
- nivelet kuvautuvat avoimina

Muuta:

- varpaiden päälle ei kuvaudu muita rakenteita
- kynnen ääriwiiva erottuu distaalisen varvasluun läpi

VARVAS, SIVU (mediolateraalinen tai lateromediaalinen)

Varvas kuvautuu suorassa sivusuunnassa. Varpaille 1–3 lateromediaalinen suunta, varpaille 4–5 mediolateraalinen.

Kuvan rajaus:

- kuvattavan varpaan kärkijäsenen yläpuolelta kolmasosaan distaalista jalkapöydänluuta
- ihon pinnasta toiseen

Projektio:

- varpaiden 1 ja 5 päälle ei kuvaudu muita rakenteita, varpaat 2–4 voivat kuvautua hiukan päällekkäin viereisten varpaiden kanssa
- proksimaalisen varvasluun posteriorinen puoli koverampi kuin anteriorinen
- varpaan kynsi profiilissa
- nivelet avoimina

Muuta:

- kynnen ääriwiiva erottuu

Diagnostiikkakeskus	OPAS	Versio: 7	s. 4/4
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 4.4.2024	
Jalkaterän ja varpaiden natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit			

Liittyvät ohjeet

Diagnostiikkakeskus, ohjeistus

- [Jalkaterän ja varpaiden anatomia, natiiviröntgen](#)

Laatija: Merja Wirtanen

Muut laatijat: Henna Heldt; Riitta Hautamäki; Aki Kotipelto; Hanna Pietikäinen; Anu Peräniemi; Annastiina Välisuo
Liitty tutkimuksiin: NH3AA Jalkaterän ja varpaiden natiiviröntgen; NH3YA Jalkaterän ja varpaiden natiiviröntgen ilman lausuntoa; NH3EA Jalkaterien kuormitustutkimus, natiiviröntgen; NH3FA Jalkaterän kuormitustutkimus, natiiviröntgen;

Lisätieto: Opas katselmoitu, ei muutoksia.

Tunniste: 150

Jakelu, Eetteri: Radiologia > Ohjeet omalle henkilökunnalle > Natiivitutkimukset > 1_Natiivikuvantamisen ohjeet >

5_Yläraajojen natiiviröntgentutkimukset

internet: Tutkimusohjekirja > Radiologia